

S knížkou do života (Bookstart)

Konference „Hrozí našim dětem digitální demence?“

Praha, Senát ČR, 4. 3. 2019

Zlata Houšková

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP)

Knihovny vědí

- Sledujeme situaci v oblasti čtenářství v ČR a světě
- Známe (neveselé) zprávy ČŠI, výsledky PIRLS a PISA, takže víme, že úroveň čtenářské gramotnosti českých školáků se pohybuje v mezinárodním srovnání na mírně podprůměrné úrovni a má tendenci k dalšímu zhoršování
- Sledujeme varovné články v českých periodikách i zahraniční publikace na téma hrozby digitální demence a ohrožení dětí digitálními technologiemi

Knihovny vědí

- Jsme v kontaktu se školami, vnímáme odlišný přístup k problematice, snažíme se chápat problémy a důvody školství *(ale jsme rozpačití z dotazů typu: co bude mít naše škola z toho, když její žáci budou chodit do knihovny?)*
- Sledujeme a vnímáme změny v oblasti čtenářství v běžné denní praxi knihoven

Knihovny vědí

- ❑ **Sledujeme posun ve vnímání čtení ve společnosti** (např. stále více tzv. V.I.P., resp. „celebrit“ veřejně bezostyšně přiznává, že nečte (z jakýchkoliv důvodů), ba občas se tím skoro chlubí, což by před 15 lety bylo nemyslitelné z obavy, že dotyčný bude vnímán jako hlupák...).
- ❑ **Feminní obor: máme děti a vnuky = osobní zkušenosti**

Knihovny zkoumají

- Celostátní reprezentativní průzkumy čtenářství:
- Dospělých nad 15 let: od r. 2007 a následně v tříletém, resp. pětiletém cyklu, poslední průzkum v r. 2018 (Národní knihovna ČR ve spolupráci s Ustavem pro českou literaturu Akademie věd ČR)
- Děti: v I. 2013/2014 věk 6 – 14 let, v r. 2017 (děti a mládež, věk 6 – 19 let); počítá se rovněž s pětiletým cyklem (Národní knihovna ČR ve spolupráci s výzkumnou agenturou Nielsen Admosphere)

Knihovny zkoumají

- Průzkumy jiné než ve školství: nezkoumají čtenářskou gramotnost jako takovou, zaměřeny jsou na čtenářské chování v širším kontextu, motivaci k četbě, obvyklé způsoby trávení volného času, vlivy rodinného a školního prostředí na vztah dětí ke knihám a čtení, oblast získávání knih (knižní trh, knihovny) ad.
- Jednoznačné výsledky např.: přímá úměra mezi studijními výsledky a čtenářstvím dětí (potvrzují i četné mezinárodní výzkumy), silnější čtenářství dívek (v ČR zvláště markantní), pozitivní vliv vzoru a hlasitého předčítání rodičů v raném dětství
- Vědí to rodiče (a školy?)

Rodiče nevědí

- ❑ **Problém není primárně u dětí** (= nemůže řešit jen škola), **problém je již u rodičů** (zacyklení v kruhu)
- ❑ **Varovné zkušenosti z rozhovorů s matkami (příklady):**
 - ❑ **nechodím na zahraniční filmy, protože nestíhám číst titulky** (nedostatečná technická schopnost čtení, neschopnost soustředit se na text vedle obrazu);
 - ❑ **stydím se svému dítěti číst, protože koktám** (=neumím číst nahlas plynně, bez chyb);
 - ❑ **netušila jsem vůbec, že se má malým dětem, co ještě neumějí mluvit, předčítat – proč?**

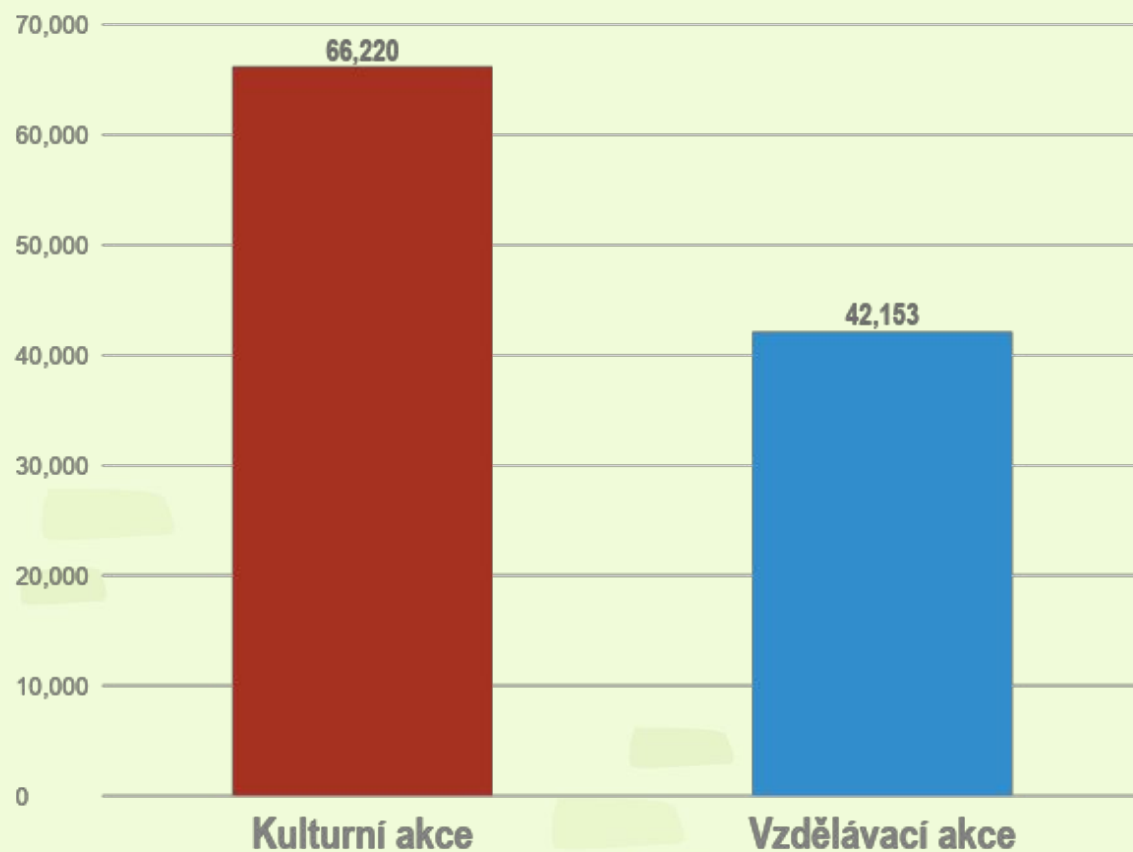

Knihovny dělají

- Kromě každodenní mravenčí práce pro dětské (a dospělé) čtenáře stovky individuálních a desítky společných akcí a kampaní k podpoře a propagaci čtení a čtenářství.
- Podporujeme rodinu (prorodinné aktivity)
- *Chybí politická podpora – zůstáváme na půl cesty...*

Akce v knihovnách 2016

Pomáháme rodině

- Místo pro volný čas dětí
- Podpora přípravy do školy
- Individuální podpora čtenářské gramotnosti
- Nabídka pořadů a aktivit pro děti
- Hlídaní dětí, příměstské letní dětské tábory...

Pomáháme rodině

- ❑ **Společné čtenářské aktivity** (společné čtení, Pohádkové babičky, Čteme všichni, Celé Česko čte dětem...)
- ❑ **Akce pro maminky/rodiče s dětmi** (Maminky surfují, děti si hrají...)
- ❑ **Aktivity pro netradiční rodinné „sestavy“** (Dads and Sons, Povedení tatínkové (MěK Sedlčany...))
- ❑ **Akce pro celé rodiny** (čtení, koncerty, výstavy, divadla, soutěže, společné outdoorové aktivity spojené s knihou...)

Pomáháme rodině

- **Vzdělávací akce pro rodiče:**
 - **podpora čtenářských kompetencí dětí** (proč a co mají děti číst, jak s nimi pracovat)
 - **prorodinné vzdělávání** (základy komunikace, pedagogiky, logopedie, soužití generací, péče o děti atp.)

Pomáháme rodině

- Speciální vzdělávání maminek/rodičů na MD
 - ICT, motivační, příprava na vstup do pracovního procesu (rekvalifikace)...; ale také možnost společenského kontaktu a setkávání
- současně hlídání dětí a program pro ně
- Podpora setkávání seniorů a dětí (jedni učí druhé – kurzy ICT, společné čtení, dílny, akce v domovech seniorů...) – **integrační mezigenerační aktivity**

3,3 mil. návštěvníků

Nejznámější aktivity k podpoře čtenářství

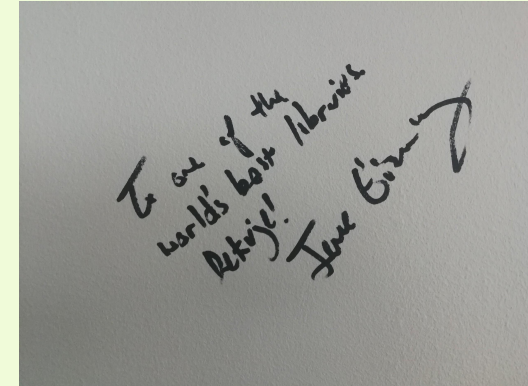
- Noc s Andersenem (100 000 dětí na 4 kontinentech)
- Knížka pro prvňáčka (35 000 prvňáčků ročně)
- Pasování dětí na čtenáře (slavnost pro celé rodiny)
- Den pro dětskou knihu
- Škola naruby
- Lovci perel
- ...stovky dalších aktivit

Dnes	číslo	z knihy	kolik minut	známka	podoba posluchače
3.3.	+	Čtení pro sladké snění	25	1	Juda
4.3.	▲	Trales leopardů	35	1	Juda
6.3.	■	Malý princ	29	1	Juda
9.3.	*	První čtení	18	1	Juda
11.3.	*	Pohádky do postýlky	41	1	Juda
13.3.	■	Čtyři a půl kama- ráda a bděli trpasličí	36	1	Juda
14.3.	▲	Haugli	23	1	Juda
15.3.	*	Čtyři a půl kama- ráda a vánoční spiknutí	38	1	Juda
18.3.	*	Bob a bobek	42	1	Juda
21.3.	■	Rychlé šípky	33	2	Juda
24.3.	*	Hoši od Bobří reky	39	1	Juda
25.3.	*	Ferda mravenec	25	1	Juda
27.3.	■	Kačer Donald	37	2	Juda
30.3.	▲	Harry Potter	54	1	Juda

Perlička k hodnocení

- **Městská knihovna Dobříš: Ať žije rodina** (scénické čtení, hudba, výtvarná dílna, divadlo, domácí občerstvení...). **Jako host přišel se ženou a asi ročním synkem Jesse Eisenberg, populární americký herec** (Podfukáři, Batman vs. Superman, Liga spravedlnosti, Sociální síť, Zombieland...). **Zúčastnili se programu, prohlíželi si knížky, využili dětský koutek pro nejmenší...**
- **Řekl, že lepší knihovnu nikdy neviděl, a jestli jsou všechny knihovny u nás takové, že to je bomba...**

Nový projekt 2018

BOOKSTART

**S knížkou
do života**

Nový projekt v českých knihovnách

- **Spojuje oba atributy (prorodinná orientace, podpora čtenářství) s výrazným zaměřením na včasné vnímání čtení a komunikace – ve škole, ba i ve školce je už pozdě, musí se začít u rodičů, novorozenců a batolat**
- **Komunikací a předčítáním a vším, co je s tím spojené, se děti učí (mimo jiné) i číst a rodiče se (mimo jiné) učí, proč a jak je to důležité**

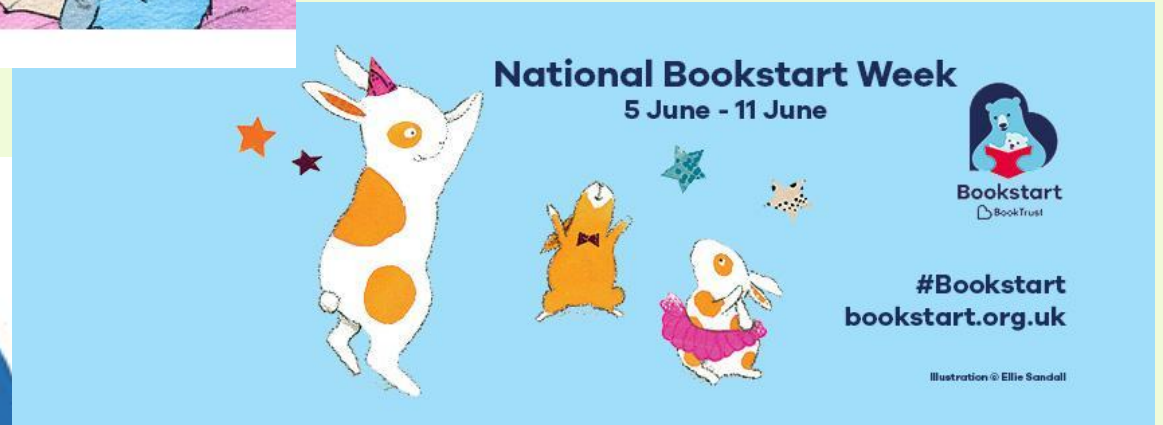
Bookstart

- **Je mezinárodní, odzkoušený, úspěšný!**
- 1992 zahájila ve Velké Británii (Birmingham) nezisková organizace Book Trust <http://www.booktrust.org.uk/>
- Přes 20 zemí světa (stále přibývají)
- V Evropě: např. Irsko, Itálie, Německo, Malta, Polsko, Portugalsko, Srbsko, Španělsko, Švýcarsko ...
- Jinde: Austrálie, Čína, Jamajka, Japonsko, Jižní Korea, Nový Zéland, Thajsko, Kolumbie ...

Bookstart
BookTrust

Projekt S knížkou do života (Bookstart)

- Zaměřený na vzdělávací, sociální, citový, kulturní a kreativní rozvoj dítěte v rodině od jeho narození (<http://www.skvizkoudozivota.cz/>)
- Základem je předání dárkových knižních sad novorozeným dětem a jejich rodičům (celkově získaly knižní sety již desítky miliónů dětí po celém světě, v r. 2018 tedy také cca 10 000 dětí v ČR)
- Na motivační dárek navazují aktivity knihoven k podpoře čtenářství v raném dětství

S KNIŽKOU DO ŽIVOTA /BOOKSTART/

BŘEZEN MĚSÍC ČTENÁŘŮ

GRANTOVÝ ÚSTAV
Knihovna Liberec
Library Liberec

skip

BŘEZEN
měsíc čtenářů
3

Geiba

Autor projektu / Partneři 2018

□ SKIP ČR

□ MK ČR

□ Čtení pomáhá

□ Nadace ČEZ

□ METLIFE

□ AUDIOTÉKA

□ TRITON

Cíle

- Podpořit rozvoj verbálních schopností dětí a jejich imaginace, zlepšit vztah ke knize a čtení u nejmladší generace
- Dovést rodiče k pochopení významu čtenářských dovedností pro rozvoj dítěte i jeho budoucnost (jednou z nejdůležitějších věcí, jež mohou udělat pro své děti od nejútlejšího věku, je věnovat jim svůj čas a strávit jej společně nad knihou)

klub MALÍČEK

do knihovny od malička

S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA

KLUB PRO RODIČE A NEJMENŠÍ DĚTI
"Když čte taková maminka nebo tatínek – to je svět, jak má být: krásný, vzrušující, důvěryhodný, bezpečný a útulný."
Luděk Richter

oddělení pro děti každý první čtvrtek v měsíci 9 - 11 hodin

Projekt S knížkou do života je zaměřen především na získání pozitivního vztahu ke knize, čtení a čtenářství u nejmenších dětí, a to ve spolupráci s rodiči (prohlížení, čtení, povídání, zpívání).

5.4.2018
3.5.2018
7.6.2018
6.9.2018
4.10.2018
1.11.2018
6.12.2018

O čem je Malíček?
- neformální setkávání, předčítání, hraní
- vzdělávání, informace a rady
- pro rodiče a děti od narození do 3 let

KNIHOVNA
VALMEZ

S knížkou do života / Bookstart
www.mekvalmez.cz

Cíle

- **Poradit jim, jak to dělat správně (metodickou radou, praktickou pomocí) a nabídnout podpůrné služby knihoven, prostor pro sdílení s ostatními rodiči ad.**
- **Orientovat rodiče v nabídce kvalitní literatury pro děti**

Kolibřík

čtenářský klub
pro nejmenší

pro rodiče
s dětmi
do 5 let

Zveme maminky a tatínky na rodičovské dovolené, kterým klub nabízí tvůrčí využití volného času s dětmi.

- čtení
- pohybové úkoly
- výtvarné dílničky
- procvičování jemné motoriky

ilustrace: Ivan Antoš

Krajská vědecká knihovna v Liberci
Knihovna pro děti a mládež (3. patro)

KAŽDÉ PRVNÍ
ÚTERÝ V MĚSÍCI
(10.00–11.00 hod.)

*S knížkou
do života*

PROSÍME VÁS O PŘIHLÁŠENÍ,
KAPACITA KLUBU JE OMEZENÁ
kolibrik@kvkli.cz, 482 412 162

Cíle

- ❑ Inovovat a rozšířit služby knihoven pro nejmladší děti a pro rodiny
- ❑ Vytvořit novou čtenářskou komunitu
- ❑ Podílet se na rozvoji intelektuálního potenciálu společnosti

Cílová skupina

- Rodiče s novorozenci a dále s dětmi po celé předškolní období (věk 0 – 3 roky, 3 – 6 let)
- S podporou státní a veřejné správy, lékařů, nakladatelů a dalších partnerů

Postup

- Co nejvíce rodin s novorozenci v zapojených knihovnách získá u příležitosti vítání občánků (nebo obdobných slavností v knihovně) sadu dárků
 - Dárky „centrální“ (SKIP): taška/složka projektu, knížka pro děťátko, audiokniha, „metodická“ publikace pro počáteční čtení rodičů s dětmi, seznamy doporučené literatury pro předškolní děti (věk 0 – 3 roky, později 3 – 6 let)
 - Dárky od knihovny: členská legitimace do knihovny, nabídka služeb knihovny pro rodiny s malými dětmi, pozvánka na akce pro rodiče s dětmi, další drobné dárky...

Postup

- **Knihovny zapojené do projektu:**
 - **připraví speciální typy služeb pro tuto uživatelskou skupinu, zejména pak minimálně 4 společná setkání ročně s odpovídajícím programem pro děti a rodiče**
 - **nabídnou prostor pro aktivity neformálních i formálních skupin rodičů a jejich dětí, webové prezentace ad.**
 - **budou propagovat projekt a jeho cíle, rozšiřovat okruh zapojených knihoven/obcí, realizovat a tvořit nové typy aktivit, publikovat...**

Jak to zatím dopadá...

- 2018: 120 knihoven (=obcí), 10 000 miminek (1/10 nové populace)
- Ohlasy nadšené (97%) – velký zájem rodičů s dětmi, bohatá účast, vznik klubů, aktivizace některých matek, nové komunity čtenářů
- 2019: přihlášeno cca 140 knihoven (=obcí)
- Roste zájem

Úvod O projektu ▾ Pro knihovny ▾ Pro rodiče ▾ Zpravodaj Pro média ▾ Kontakt

Home »

Prezentace z konference v Hradci Králové (27. 11. 2018)

📅 Prosinec 10, 2018 📍 Prosinec 10, 2018 👤 skizkoudo 📄 Dokumenty, Konference

👉 Bookstart, Dokumenty ke stažení, Hradec Králové, Konference, Prezentace 🗨️ Leave a Comment

MEDIA HUB

S knížkou do života

Prezentace z konference v Hradci Králové (27. 11. 2018)

📅 Prosinec 10, 2018 📍 Prosinec 10, 2018 👤 skizkoudo 📄 Dokumenty, Konference

🔑 Bookstart, Dokumenty ke stažení, Hradec Králové, Konference, Prezentace 💬 Leave a Comment

Milé kolegyně, milí kolegové, milí účastníci konference Bookstart 2019 (27.11.2018, Hradec Králové), v odkaze níže jsou uloženy všechny prezentace, které zazněly na výše uvedené konferenci. Děkujeme všem vystupujícím za jejich příspěvky a všem účastníkům za pozornost, kterou projektu věnují. Stačí kliknout na složku níže a stránka vás přesměruje na Google drive projektu se všemi prezentacemi: [...]

Výsledky dotazníku S knížkou do života – sdílení informací

📅 Listopad 26, 2018 📍 Listopad 26, 2018 👤 skizkoudo 📄 Průzkumy 💬 Leave a Comment

Výsledky dotazníku S knížkou do života – sdílení informací Děkujeme všem knihovnám, které dotazník vyplnily. Všechny vaše odpovědi (celkem se jich sešlo 79) nám pomohou efektivněji sdílet informace, inspiraci a zkušenosti v rámci projektu S knížkou do života / Bookstart. Prvním viditelným výsledkem pro vás může být tento zpravodaj. Z odpovědí vyplynulo, že 93,7 % [...]

MEDIA HUB

Proč tu vlastně jsme

- Abychom informovali, přesvědčili, nadchli a získali podpůrce a zastánce
- Projekt není samospasitelný, ale má velký potenciál (viz Polsko, Finsko)

Proč tu vlastně jsme

- **Potřebujeme:**
 - **oficiální, přesvědčivou a politicky i odborně vážně deklarovanou podporu státu, uznávaných autorit, odborníků, lékařů, škol, V.I.P., celebrit, rady moudrých...**
 - **pomoci přesvědčit k účasti další obce; problémem je úhrada dárkových setů á 80,-/ks (pilotní rok jsme sponzorovali, víc nezvládáme)**
 - **ideálně pak např. i něco málo peněz ze státního rozpočtu jako argument pro samosprávu, že stát podporuje cíle projektu**

V rukou, v hlavě, v srdci

Příležitost pro společnost

- ❑ Navrátit čtenářskou a funkční gramotnost do centra pozornosti a pozitivně ji ovlivnit
- ❑ Informovat, přesvědčit a učit rodiče
- ❑ Pozitivně změnit motivaci dětí k četbě, a tím i jejich funkční gramotnost a studijní předpoklady
- ❑ V dlouhodobém horizontu pozitivně ovlivnit pracovní trh
- ❑ Učinit to masově, systémově a systematicky s pomocí institucí veřejného zájmu

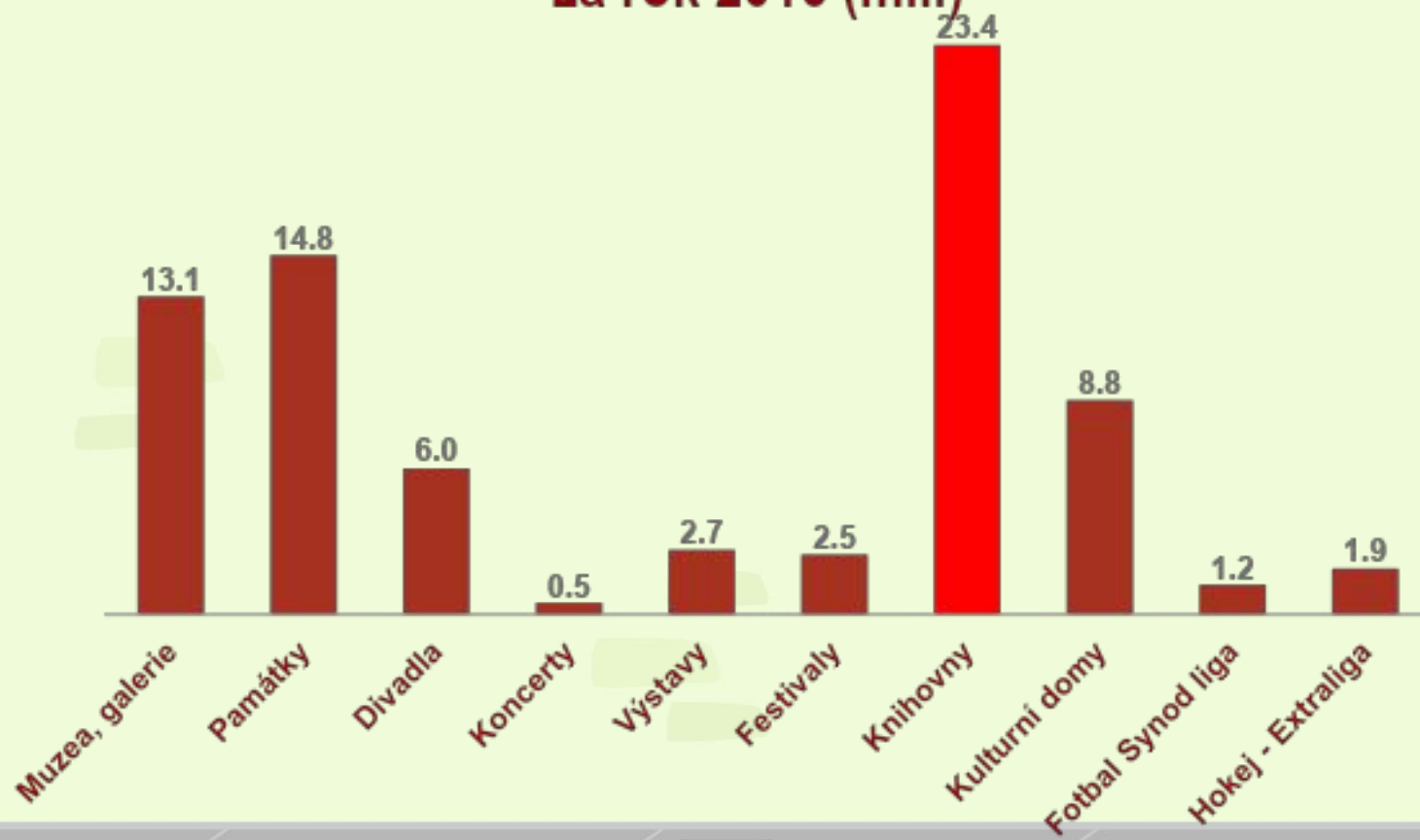
Partneři 2019

Senát ČR????

Veřejné knihovny (6249 knihoven a poboček)

Návštěvnost kulturních a sportovních institucí
za rok 2016 (mil.)

Díky za pozornost!

<http://www.sknizkoudozivota.cz/>

Otázky?

- Zlata Houšková
- zlata.houskova@gmail.com
- Tel. 773-461-554

